

Jordbruksekonomiska undersökningen 2012

Preliminära uppgifter

The 2012 Farm Economic Survey

Preliminary results

I korta drag

Bättre resultat för svin- och större växtodlingsföretag

Växtodlingsföretag

Samtliga intäktsposter förutom intäkterna som avser djurskötsel för storleksgrupp (800-1599) och intäkterna som avser växtodling och övriga intäkter för storleksgrupp (1600-3199) minskade mellan åren 2011 och 2012. Den mindre storleksgruppens brutto- och nettoresultat har blivit sämre medan den större storleksgruppens resultat har blivit bättre.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag fortsatte att uppvisa försämringar av både genomsnittligt brutto- och nettoresultat. Kostnaderna för djurskötsel ökade förutom i Riksområde 1 och intäkterna för djurskötsel minskade förutom i Riksområde 3 jämfört med 2011.

Köttdjursföretag

Både brutto- och nettoresultaten har blivit sämre mellan åren 2011 och 2012. Övriga intäkter ökade med 13 procent medan intäkterna för djurskötsel minskade med knappt 15 procent.

Svinföretag

En markant nettoresultatsökning med drygt 80 procent skedde jämfört med 2011. Den största intäktsökningen kom från intäkterna som är hänförliga till djurskötsel. Totalt sett ökade intäkterna med drygt 22 procent och kostnaderna bara med drygt 15 procent.

Anna Kalo SCB, tfn 019-17 67 72, anna.kalo@scb.se
Henrik Engström SCB, tfn 019-17 60 69, henrik.engstrom@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4099 Serie JO –Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 12 december 2013.

URN:NBN:SE:SCB-2013-JO40SM1302_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Syfte och huvuddrag	3
Växtodlingsföretag	3
Mjölkföretag	3
Köttdjursföretag	4
Svinföretag	4
Kommentarer till tabellerna	4
Tabeller	5
Teckenförklaring	5
1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag	5
2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag	6
3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag	8
Fakta om statistiken	9
Detta omfattar statistiken	9
Definitioner och förklaringar	9
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Statistikens jämförbarhet över tiden	10
Bra att veta	11
In English	12
Summary	12
Background	12
Results	12
List of tables	12
List of terms	12

Statistiken med kommentarer

Syfte och huvuddrag

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) redovisar utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används främst som underlag för att beskriva jordbrukets ekonomi, för jordbrukspolitiska analyser samt för forskning.

Sedan 1995 samordnas uppgiftsinsamlingen i JEU med den uppgiftsinsamling Sverige som medlemsland i EU ska genomföra inom EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Uppgifterna i FADN används av EU främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial från ett slumpmässigt, stratifierat urval av jordbruksföretag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som *medeltal per företag* efter *riksområde*, *driftsinriktning* och *standardiserat arbetsbehov*. *Medelfel* beräknas för att belysa resultatens tillförlitlighet.

Preliminära resultat från JEU redovisas i denna rapport för år 2012 och jämförs med definitiva resultat för år 2011. Vid en jämförelse bör beaktas att urvalen inte är konstanta mellan åren, varför ändringar i olika intäcks- och kostnadsposter får tolkas med försiktighet.

I nedanstående resultatkommentarer finns medtaget uppgifter baserade på Jordbruksverkets indexberäkningar om prisändringar på jordbruksprodukter och produktionsmedel.

Växtodlingsföretag

Resultatutvecklingen för den mindre storleksgruppen har vänt efter kontinuerligt ökande intäkter sedan 2010. Intäkterna som är hänförliga till växtodling är relativt oförändrade, men intäkterna för direktersättningar för båda storleksgrupperna och övriga intäkter för den mindre storleksgruppen minskade mellan år 2011 och år 2012.

Driftkostnaderna ökade för båda grupperna i de flesta posterna. Kostnaderna för underhåll och övriga driftskostnader för den större storleksgruppen ökade mest och kostnaderna för växtodling ökade marginellt. Arrendekostnaderna för båda grupperna ökade något under år 2012.

Trots att både övriga driftskostnader och övriga kostnader minskade för den mindre storleksgruppen, försämrades både brutto- och nettoresultat jämfört med 2011. Den större storleksgruppens nettoresultat uppgick till 564 900 kronor och blev därmed knappt 30 procent bättre än 2011 års resultat.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag fortsatte att uppvisa försämringar av både genomsnittligt brutto- och nettoresultat. Avräkningspris på mjölk och lagret av djur fortsatte att minska mellan åren 2011 och 2012. Kostnaderna för djurskötsel ökade förutom i Riksområde 1 och intäkterna för djurskötsel minskade förutom i Riksområde 3 jämfört med 2011.

Direktersättningar minskade något för de mellanstora och för de största företagen och ökade för de minsta företagen förutom i Riksområde 2. Övriga intäkter minskade påtagligt för alla storleksgrupper i hela Riket.

Såväl driftskostnader som övriga kostnader ökade i de minsta och största storleksgrupperna i Riket. I storleksgruppen 1600-3199 standardtimmar, som är den minsta storleksgruppen, var nettoresultatet år 2011 högst i Riksområde 3 med

95 100 kr. Siffran kan jämföras med det genomsnittliga nettoresultatet för hela riket som var 82 000 kr. I den medelstora storleksgruppen med 3200-5599 standardtimmar uppnådde Riksområde 1 bästa nettoresultatet med 191 400 kronor. Hela rikets genomsnittliga nettoresultat för samma storleksgrupp blev 154 400 kronor.

Köttdjursföretag

Både brutto- och nettoresultaten har blivit sämre mellan åren 2011 och 2012. Övriga intäkter ökade med 13 procent medan intäkterna för djurskötsel minskade med drygt 15 procent.

Samtliga driftskostnadsposter förutom arbetskostnaderna för anställda minskade mellan åren 2011 och 2012. Arrendekostnaderna och avskrivningskostnaderna minskade medan räntenettet ökade. Intäkterna minskade generellt mer än kostnaderna, vilket skapade en påtaglig nettoresultatsförsämring jämfört med 2011.

Svinföretag

En markant nettoresultatsökning med drygt 80 procent skedde jämfört med 2011, vilket innebar ett genomsnittligt nettoresultat på 255 500 kronor för svinföretagen. Den största intäktsökningen kom från intäkterna som är hänförliga till djurskötsel. Totalt sett ökade intäkterna med drygt 22 procent och kostnaderna bara med drygt 15 procent.

Resultaten skall tolkas med försiktighet då medelfelen var höga för denna grupp av företag p.g.a. det låga antalet svinföretag.

Kommentarer till tabellerna

Grupperingen av företagen efter olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystem innebär inte att resultatutvecklingen för renodlade driftsgrenar kan utläsas. Växtodlingsföretag har växtodling som huvudsaklig driftsinriktning, men kan även ha betydande animalieinkomster, inkomster från körslor, inventariehyror etc. En resultatförändring i gruppen kan därför inte enbart tillskrivas pris- och/eller kvantitetsändringar inom växtodlingen.

De preliminära resultaten för år 2012 bygger inte på samtliga företag i urvalet och vissa variabler är ännu inte färdiggranskade, varför vissa ändringar kan förväntas i den mer fullständiga redovisning som kommer i februari 2014.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05

Bokstav för medelfel	Medelfel i procent av redovisat medelvärde
A	≤ 2,0
B	2,1 – 5,0
C	5,1 – 10,0
D	10,1 – 20,0
E	20,1 – 50,0
F	50,1 – 100,0
G	≥ 100,1

1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag

1. Receipts and costs in crop production in current costs 2011 and 2012. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 1			
	Jordbruksväxter		Jordbruksväxter	
	800–	800–	1600–	1600–
	1599	1599	3199	3199
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag	65	64	60	52
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	4 352	3 442	2 820	2 515
Intäkter växtodling	416 700 C	401 300 C	1 070 900 C	1 134 700 B
Intäkter djurskötsel	2 500 E	3 100 F	10 700 F	1 200 F
Intäkter direktersättningar	137 300 B	121 900 B	326 000 B	300 600 B
Övriga intäkter	152 500 D	128 000 D	459 500 E	631 700 C
Summa intäkter jordbruk	709 000 B	654 400 C	1 867 000 C	2 068 200 B
Kostnader växtodling	161 000 C	170 600 C	419 200 B	445 800 B
Kostnader djurskötsel	1 400 F	2 300 F	8 800 F	1 000 F
Arbetskostnad för anställda	4 300 F	3 700 F	28 000 E	15 100 E
Underhåll	48 100 C	54 600 D	127 400 C	136 700 C
Övriga driftskostnader	202 300 C	196 000 C	409 700 C	468 000 B
Summa driftskostnader	417 200 B	427 200 C	993 100 B	1 066 600 B
Bruttoresultat	291 800 C	227 100 D	873 900 D	1 001 600 B
Avskrivningskostnader	84 200 C	76 000 D	214 400 D	213 200 B
Arrendekostnader	20 900 E	23 200 E	150 900 E	178 700 C
Räntenetto	10 300 E	10 500 E	69 600 E	44 900 D
Summa övriga kostnader	115 400 D	109 700 D	434 900 C	436 700 B
Nettoresultat	176 400 D	117 400 E	439 000 E	564 900 C

2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag

2. Receipts and costs in milk production in current costs 2011 and 2012.
Average per holding, SEK

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 1			
	Mjök		Mjök	
	1600– 3199	1600– 3199	3200– 5599	3200– 5599
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag i urvalet	23	19	31	34
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	282	298	1 100	841
Intäkter växtodling	29 700 E	67 000 E	161 600 E	118 900 E
Intäkter djurskötsel	561 300 C	435 400 C	1 119 200 C	997 000 C
Intäkter direktersättningar	128 800 C	130 100 D	330 100 D	240 500 C
Övriga intäkter	41 200 D	31 100 E	109 900 E	70 600 E
Summa intäkter jordbruk	761 000 C	663 600 C	1 720 800 B	1 427 000 B
Kostnader växtodling	54 600 D	67 500 D	152 600 D	148 000 D
Kostnader djurskötsel	213 700 C	202 600 C	431 700 C	412 500 C
Arbetskostnad för anställda	1 500 F	8 300 F	81 600 E	58 900 E
Underhåll	54 400 D	46 000 D	92 000 D	82 200 D
Övriga driftskostnader	188 700 C	170 600 D	383 900 C	349 000 C
Summa driftskostnader	512 900 C	495 100 C	1 141 900 C	1 050 700 C
Bruttoresultat	248 000 D	168 500 D	578 900 D	376 300 D
Avskrivningskostnader	75 700 E	72 600 D	134 000 D	143 000 D
Arrendekostnader	10 400 E	13 400 E	36 900 E	32 000 E
Räntenetto	2 100 G	4 100 G	20 400 F	9 900 F
Summa övriga kostnader	88 100 E	90 100 D	191 300 D	184 900 D
Nettoresultat	159 900 E	78 400 E	387 600 D	191 400 E

2. forts.

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 2			
	Mjök		Mjök	
	1600– 3199	1600– 3199	3200– 5599	3200– 5599
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag i urvalet	26	23	49	51
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	552	530	1 143	1 001
Intäkter växtodling	32 300 E	3 300 G	29 100 E	16 500 F
Intäkter djurskötsel	423 100 D	405 100 D	1 157 300 C	1 024 000 C
Intäkter direktersättningar	134 800 C	116 900 C	289 800 C	264 200 B
Övriga intäkter	63 500 E	35 000 E	124 600 E	88 100 E
Summa intäkter jordbruk	653 700 C	560 300 D	1 600 800 C	1 392 800 B
Kostnader växtodling	52 700 D	45 600 D	106 800 C	98 100 C
Kostnader djurskötsel	173 100 D	205 300 D	453 600 C	500 100 C
Arbetskostnad för anställda	1 300 F	3 000 F	39 600 E	17 800 E
Underhåll	45 200 D	53 200 D	119 300 C	98 800 C
Övriga driftskostnader	156 800 D	143 100 C	316 100 C	340 400 C
Summa driftskostnader	429 100 C	450 300 C	1 035 500 C	1 055 200 C
Bruttoresultat	224 600 D	110 000 E	565 300 C	337 600 C
Avskrivningskostnader	63 100 D	54 200 D	172 400 C	188 900 D
Arrendekostnader	4 700 E	4 300 E	38 000 D	36 000 D
Räntenetto	-16 300 E	-19 900 E	-9 200 F	-8 400 G
Summa övriga kostnader	51 500 E	38 600 E	201 200 C	216 500 D
Nettoresultat	173 100 D	71 300 E	364 100 D	121 100 E

2. forts.

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 3		Riket	
	Mjök		Mjök	
	1600– 3199	1600– 3199	1600– 3199	1600– 3199
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag i urvalet	35	26	84	68
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	362	247	1 196	1 075
Intäkter växtodling	3 000 G	12 500 F	17 800 E	29 200 E
Intäkter djurskötsel	247 700 E	351 900 C	370 200 E	397 600 C
Intäkter direktersättningar	258 200 D	274 700 C	192 200 C	175 900 B
Övriga intäkter	47 900 E	23 200 E	51 200 D	29 500 D
Summa intäkter jordbruk	556 800 E	662 400 C	631 300 D	632 200 B
Kostnader växtodling	23 200 E	43 700 D	39 100 E	52 800 D
Kostnader djurskötsel	131 300 E	197 100 C	162 200 D	201 500 C
Arbetskostnad för anställda	1 000 F	1 100 F	1 200 E	4 300 F
Underhåll	50 000 D	48 100 C	49 500 C	48 900 C
Övriga driftskostnader	178 900 D	174 300 C	174 300 C	163 600 C
Summa driftskostnader	384 400 E	464 300 C	426 300 D	471 100 B
Bruttoresultat	172 400 E	198 000 D	205 000 D	161 200 D
Avskrivningskostnader	70 500 E	112 700 D	69 400 D	80 900 C
Arrendekostnader	2 400 F	5 500 E	4 800 E	8 000 D
Räntenetto	-9 600 E	-15 200 E	-9 000 E	-9 700 E
Summa övriga kostnader	63 300 E	103 000 D	65 200 D	79 100 D
Nettoresultat	109 100 E	95 100 E	139 800 E	82 000 E

2. forts.

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket		Riket	
	Mjök		Mjök	
	3200– 5599	3200– 5599	5600–	5600–
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag i urvalet	97	106	178	197
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	2 602	2 263	1 213	985
Intäkter växtodling	76 000 E	56 400 E	178 000 D	177 600 D
Intäkter djurskötsel	1 118 900 B	983 200 B	3 807 000 B	3 669 000 C
Intäkter direktersättningar	359 200 C	305 800 B	887 500 B	786 300 B
Övriga intäkter	107 600 D	73 000 D	297 700 D	291 100 C
Summa intäkter	1 661 700 B	1 418 500 B	5 170 200 B	4 924 000 C
Kostnader växtodling	121 200 D	114 400 C	289 400 C	310 800 C
Kostnader djurskötsel	450 700 B	464 700 B	1 466 900 C	1 619 000 C
Arbetskostnad för anställda	55 500 E	39 300 E	428 900 D	448 300 D
Underhåll	106 700 C	91 500 C	310 700 C	292 500 B
Övriga driftskostnader	354 300 C	351 400 B	944 600 C	950 000 C
Summa driftskostnader	1 088 400 B	1 061 500 B	3 440 600 C	3 620 600 C
Bruttoresultat	573 300 C	357 000 C	1 729 600 B	1 303 400 C
Avskrivningskostnader	163 900 C	173 900 C	629 300 B	674 900 C
Arrendekostnader	34 900 D	30 600 D	207 200 D	225 400 D
Räntenetto	2 400 G	-1 900 G	134 000 D	177 000 D
Summa övriga kostnader	201 300 C	202 600 C	970 500 B	1 077 200 C
Nettoresultat	372 000 C	154 400 D	759 100 C	226 200 E

3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2011 och 2012. Genomsnitt per företag

3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2011 and 2012. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket			
	Köttdjur		Svin	
	800– 3199	800– 3199	1600– 5599	1600– 5599
År	2011	2012	2011	2012
Antal företag i urvalet	99	100	38	32
Antal företag i populationen (LBR 2011, 2012)	7 953	7 627	373	348
Intäkter växtodling	46 500 E	16 100 E	248 900 E	159 500 E
Intäkter djurskötsel	184 700 C	156 000 C	1 330 100 D	1 774 300 E
Intäkter direktersättningar	236 400 C	191 000 B	164 900 D	191 700 D
Övriga intäkter	91 500 E	103 400 E	138 400 E	174 900 E
Summa intäkter jordbruk	559 200 C	466 500 C	1 882 300 D	2 300 400 D
Kostnader växtodling	59 700 D	48 700 C	167 400 D	176 200 E
Kostnader djurskötsel	54 600 D	41 600 C	784 700 D	950 400 D
Arbetskostnad för anställda	3 400 E	5 500 F	36 200 E	84 800 F
Underhåll	69 700 C	52 200 C	101 500 D	111 200 E
Övriga driftskostnader	196 800 D	178 300 C	335 900 C	324 200 D
Summa driftskostnader	384 200 C	326 200 C	1 425 800 D	1 646 800 D
Bruttoresultat	174 900 D	140 200 D	456 500 D	653 600 E
Avskrivningskostnader	100 500 C	93 200 B	214 200 D	191 600 D
Arrendekostnader	12 000 E	10 300 D	45 300 E	133 700 F
Räntenetto	-900 G	2 500 G	55 800 E	72 800 E
Summa övriga kostnader	111 500 C	106 000 C	315 300 D	398 100 E
Nettoresultat	63 400 E	34 200 F	141 200 E	255 500 E

Fakta om statistiken

Bokföringsundersökningar för att belysa den ekonomiska utvecklingen för grupper av jordbruksföretag har i Sverige genomförts under en lång följd av år. Benämningen på dessa undersökningar, som är urvalsundersökningar, är Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU). År 1976 övertog SCB denna undersökning från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har därefter årligen genomfört den.

På grund av den påbörjade avregleringen av jordbruket under början av 1990-talet bedömdes denna undersökning vara av mindre betydelse än tidigare och urvalsstorleken minskade ganska kraftigt under dessa år. Efter 1995 har emellertid urvalsstorleken i JEU ökat, eftersom det i samband med Sveriges medlemskap i EU ställdes krav på att Sverige skall genomföra en bokföringsundersökning av viss storlek och anpassad till EU:s företagsekonomiska system Farm Accountancy Data Network (FADN). För närvarande ingår drygt 1 000 jordbruksföretag från Sverige i denna statistik.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Den population som denna statistik ska belysa utgörs av jordbruksföretag som ägs eller arrenderas av enskild fysisk person eller fysiska personer i samverkan (s.k. enkelt bolag) samt jordbruksföretag i form av handelsbolag och aktiebolag. Företag som ägs av stat och kommun m.fl. tillhör inte populationen. De minsta jordbruksföretagen ingår heller inte i populationen. Med jordbruksföretag avses verksamhet i jordbruk och boskapsskötsel som bedrivs under en och samma driftsledning.

Detta Statistiska meddelande redovisar definitiva resultat för år 2011 och preliminära resultat för år 2012 enligt den svenska typologin. Resultaten redovisas för de dominerande driftsinriktningarna i Sverige och på riksområdena RO 1, RO 2 och RO 3 (RO 1: Södra och mellersta Sveriges slättbygder, RO 2: Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder, RO 3: Norra Sverige).

Undersökningens innehåll har anpassats till kraven för EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Denna anpassning innebär att beräkningarna av resultatet i jordbruket enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Med nukostnaden för en tillgång avses ett återanskaffningsvärde som reducerats med hänsyn till ålder och förslitning genom avskrivning.

De skattningar som redovisas är vägda medeltal. Företagen vägs med den inverterade urvalssannolikheten för respektive urvalsdel. Därutöver läggs en vikt på som är proportionell mot urvalsstorleken för de olika urvalsdelarna. De substitutionsföretag som ersatt bortfallsföretag i urvalet har behandlats på samma sätt som om de vore utvalda från början, dvs. med samma vikt som det ordinarie företaget skulle ha haft.

Intäkterna i tabellen är uppdelade på intäkter från växtodling, djur, direktstöd och övriga intäkter. Intäkter från växtodling består av intäkter från sålda grödor, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Intäkter från djur består av intäkter från sålda djur och djurprodukter, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Kostnaden för inköp av djur har dragits från intäkterna. Övriga intäkter består av övriga intäkter med anknytning till jordbruksproduktionen enligt EU:s definitioner. Intäkter från skogsbruk ingår inte.

Driftskostnaderna i tabellen är uppdelade på kostnader relaterade till animalieproduktionen, växtodlingen, underhåll samt kostnader som är gemensamma för flera produktionsgrenar. Kostnader för skogsbruk ingår inte.

Övriga kostnader består av kostnaden för de anställda som inte är anhöriga till brukaren, avskrivning av byggnader och inventarier, samt nettot av de finansiella kostnaderna.

Så görs statistiken

Denna preliminära redovisning bygger på ett stratifierat, slumpmässigt urval om knappt 1 000 jordbruksföretag. Ett s.k. roterande urvalsförfarande tillämpas, vilket innebär att urvalsföretagen ingår i undersökningen flera år i rad och att en del av urvalet byts varje år. Från och med undersökningsåret 1995 har nya företag valts efter driftsinriktning och storlek enligt EU:s typologisystem. Tidigare valdes nya företag efter det typologisystem som gäller i Sverige.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med 19 regionala kontor tillhörande LRF Konsult.

Materialinsamlingen är omfattande och innefattar främst företagens löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras kompletterande uppgifter såsom inventeringar och insamling av uppgifter om arbete och skörd. En del uppgifter hämtas direkt från Jordbruksverkets lantbruksregister och Jordbruksverkets administrativa stödregister avseende EU:s direktstöd.

Granskning av materialet sker dels med nationellt utvecklade kontrollprogram, dels med hjälp av det vid EU-kommissionen tillgängliga granskningsprogrammet.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkningarna grundar sig på ett urval av företag redovisas i tabellerna medelfelen för skattningarna. I medelfelet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel.

Medelfelen blir stora inom redovisningsgrupper där få företag utgör grunden för de redovisade skattningarna eller där stora variationer föreligger mellan enskilda företagsuppgifter. Stora relativa medelfel kan också erhållas inom redovisningsgrupper där redovisade medelvärden är relativt låga.

I likhet med andra bokföringsundersökningar har JEU stora bortfallsproblem, som påverkas av att deltagandet i JEU innebär relativt stor uppgiftslämnarbröda. Bortfallets storlek har under de senaste åren varit drygt 50 % för de företag som ska ingå första året. Dessa företag ersätts av andra slumpmässigt valda företag så att en total urvalsstorlek om drygt 1 000 företag erhålls. För övriga delar av urvalet har bortfallet varit någon procent.

Ett stort bortfall kan ha en snedvridande effekt på undersökningens resultat. Speciella studier av bortfallet har gjorts vid några olika tillfällen och senast 2007. Vid dessa studier har bl. a. bortfallsföretagens uppgifter i LBR jämförts med de deltagande företagens LBR- och skatteuppgifter. Resultaten har inte visat på anmärkningsvärt stora skillnader men slutsatser har varit svåra att dra då det är komplicerat att jämföra de uppgiftsvariabler som samlas in i JEU och de som finns att tillgå i studiematerialet.

Statistikens jämförbarhet över tiden

I detta preliminära Statistiska meddelande (SM) jämförs resultaten för år 2012 med definitiva resultat för år 2011. I båda fallen är beräkningarna anpassade till EU:s definitioner och bygger på det material som lämnas till EU-kommissionen och som också används i deras redovisningar. Det finns mindre skillnader mellan EU:s definitioner och de definitioner som fram till år 2001 användes i den svenska redovisningen.

2007 byttes metoden för värdering och avskrivning av byggnader. Då avskrivningstiden kortades och värdet baserades på anskaffningsvärden jämfört med skick och standard som tidigare varit fallet, minskade värdet och avskrivningskostnaderna generellt med den nya metoden. Detta försvårar jämförelser över tiden.

Bra att veta

Redovisningen i detta SM baseras på definitioner som fastställts av EU-kommissionen i 79/65 EEC. Detta SM utgör preliminär statistik och ett mera omfattande definitivt SM över resultaten kommer att publiceras den 18 februari 2014.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Ta del av statistiken och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som kostnadsfritt önskar erhålla Statistiska meddelanden med jordbruksstatistik i PDF-format per e-post, kan anmäla det till statistik@jordbruksverket.se.

Beskrivning av statistiken

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i "Beskrivning av statistiken" för Jordbruksekonomiska undersökningen. Detta dokument finns tillgängligt på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser.

In English

Summary

Background

The Farm Economic Survey (JEU) is an annual book-keeping survey. The aim of the survey is to illustrate the development of receipts and costs in agriculture. As a member state of the EU, Sweden is obliged to deliver data to the Farm Accountancy Data Network (FADN). A database containing data on 1 025 farms is delivered annually to DG Agriculture at the EU Commission.

The base of the calculations is nominal result in agriculture at current cost. The current cost for an asset is the replacement value reduced by depreciation.

In data management Statistics Sweden (SCB) cooperates with LRF Konsult and with local agents all over the country. The data is subject to intensive control processing both at the national level and at DG Agriculture.

Results

The results shown in the tables are based on Swedish typology and compare the receipts and the costs in agriculture for the years 2011 and 2012. The results presented for year 2012 are preliminary but are compared to 2011 year's final data. The final data for 2012 will be presented on February 18, 2014

The tables indicate that the gross margin and the net profit decreased for the dairy farmers, for beef cattle farmers and for the minor crop producers with 800-1599 working hours while they increased for the bigger crop producers with 1600-3199 working hours and for the pig farmers compared with the previous year.

List of tables

Explanation of symbols	5
1. Receipts and costs in crop production in current costs 2011 and 2012. Average per holding, SEK	5
2. Receipts and costs in milk production in current costs 2011 and 2012. Average per holding, SEK	6
3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2011 and 2012. Average per holding, SEK	8

List of terms

Anställd	Employee
Antal	Number
Arbetskostnad för anställda	Labor costs of employees
Arrendekostnader	Rent paid
Avskrivningskostnader	Depreciation
Bruttoresultat	Gross margin
Direktersättning	Direct subsidies
Djurskötsel	Animal breeding
Driftsinriktning	Type of farming
Driftskostnader	Production costs

Företag	Holding
Intäkter	Receipts
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksväxter	Agricultural plants
Kostnader	Costs
Köttdjur	Beef cattle
Mjök	Milk
Nettoresultat	Net result
Nukostnad	Current cost
Population	Population
Riksområde	Major region
Räntenetto	Net interest
Standardtimmar	Standard hours
Storleksgrupp	Size category
Summa	Total
Svin	Pigs
Tabell	Table
Underhåll	Maintenance
Växtodling	Crop production
År	Year
Övriga	Other